

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostortutca 331. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Vogelnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton déln.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY” 1868. évi folyamára.

Lapunk 12-dik évében jár, s hazai közönségünk szakadatlan pártolása által gyámoltatva törekszik azon szép és fontos feladatot teljesíteni, hogy a kor eszméit figyelemmel kísérve, s hazánknek amazzal összhangzásba hozott jogalapjait védve a politikai józan felfogást, és az alkotmányos szabadság érzetét terjeszsze.

Lapunk nem kiválólag valamely pártnak elkötelezett közege, melyet tüskén, bokron keresztül követni tartoznék; lapunk mindenekelőtt arra érzi magát hivatva, hogy az erdélyi magyar elem specielis viszonyainak, a nagy egészszel való összhangzásba hozatala körül, az átalakulás mostani fontos korszakában is, a lehető üdvös és hasznos nézeteket felszínre hozza s azoknak érvényt szerezni törekedjék.

Ezen törekvések célját ama politikai zászló alatt látjuk legbiztosabban elérhetőnek, melyet ma hazánk bölcsse tart érvényes kezei közt, s mely alatt nemzetünknek 1830. év óta feltűnt szabadelvű capacitáit a legnagyobb számmal egyesülve találjuk.

Mint független, szabadelvű lap fogja a „Közlöny” saját hatáskörében a jobb-közép politikai irányát továbbra is terjeszteni s fejtegetni, fenntartva magának azon jogot, melyet e párt bölcs vezére fennhagyott, hogy saját meggyőződését küvése oly kérdésben, hol talán a neki is iránytadó párttal egyet nem érthetne, a mely jogot azért kell kiválólag fenntartanunk, mert habár nincs okunk gyanakodni a felett, hogy az erdélyi magyar elem e párt részéről igényeiben rövideget szenvedhetne, azonban, mint közvetlenül érdekelteknek, olykor nézetünk a köznézettől elterhetnek, s arra felvilágosítól, irányadól, hatóhatónak, más részről saját közönségünket megvédhetjük felvilágosításaink által attól, hogy a kormányzópart hasznos törekvéseit félremagyarázza, vagy a túlkövetelések szilaj-ságaiba ragadtatva, az alkotmányreformok békés művét összerombolni segítsen.

Ezekhez képpst meg vagyunk győződve, hogy a „Közlöny” fennállására szükség van, s a közönséget tiszteltetel kérjük fel: ne szűnnek meg azt továbbra is támogatni.

A „K. Közlöny” előfizetési ára:

Egy évre	12 forint o. ért.
Félévre	6 „ „ „
Évnegyedre	3 „ „ „
Egy hóra	1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Vér és pénz.

Mennyi tinta folyt, mennyi nagy szó zengett, mennyi keserű kifakadás és szenvedelmes gyanúsítás merült fel itt-ott azon kérdés felett, hogy hát tulajdonképp mibe kerül hazánknek a kiegyenlítés, minő áron vásároljuk meg a dualismust, a mint az jelenleg életbe van léptetve?

Deák Ferencz s vele a jobboldal feladta hazánk önállóságát az új pragmatica sanctio által, mely az 1867-iki törvények-ekkel corpus jurisunkba beiktattattott. Feladta, mert hiszen ki beszél még független államletről ott, hol az alkotmányos államélet legfőbb garantiája, a pénz- és véradó megszavazásának joga fel van áldozva, mint ez történt 1867-ben Magyarországon? — mondának baloldali hazánkfiai száz meg száz variatióban.

S a jelszavak után öntudatlanul meginduló, a megdöbbenő phrasissokra mindig fogékonyabb, s általában mindig tüzebben politizáló vidéki ember, ki nem is érkezik mindennek jól a végire járni, nem csoda, ha olykor neki komorodott, nem csoda, ha egy „fene-gyerek” frivol zakatolására maga is végre elkeseredve utánhangoztatá néha: úgy van, feladtuk legszebb jogainkat! immár ezután más rendelkezik pénzünk, s vérünk előtt!

Hiába magyarázák jobboldali államférfiaink s publicistáink, hogy ez nem igaz, hogy az 1867-diki törvények éppen nem foglalják magunkban azon szörnyű jogfeladást, a mit abban némelyek látni akarnak, s párt-tacticából vagy félreértésből hirdetnek.

Nem! mennyre földre erősítették, hogy Magyarország függetlenségének vége, magyar hadseregről, ujonczmegszavazási jogról, önálló pénzügyről szó se lehet többé! Fiaink vére felett tetszése szerint rendelkezik már ezután a német, s minden garasunk Bécsbe vándorol!

Egész kéjjel hirdették ezt, egész szenvedelemmel vitatták némelyek ezt a „jogfeladási tény”-t, öröme a reactio embereinek, a kik szinte képzeljük, hogyan csettintettek a nyelvükkel, mondván: „kapnánk csak fel az ugorkafára még egyszer, megmondanók mi nektek, hogy igen is, nincs semmi jogotok, ti mondtátok!”

Azonban végre, úgy látszik, fordulóponthoz jutottunk, maga a baloldal részéről indulván meg oly vallomások, melyek a nagy száju hazafiak dőre túlbuzgósága, s gondatlan gyanúsításai által terjesztett eszmezávarnak, s általában az ildomtalan fenyegetéskereskedésnek valahára véget fognak ténnetni.

„Valóságos bünt követnék el, ha azt mondanám azon transactióról, mely ezen évben kötöttet és az 1867. június 8-iki szerződés által szentesítettet, hogy ezen transactio a nemzetet elvesztette, vagy lényeges jogait feladta!”

Perczel Mór mondta ezt a képviselőház f. hó 3-iki ülésében, midőn a magyar kir. honvédelmi minisztert a védrendszer tárgyában interpellálta.

S ugyanezen tiszteletreméltó baloldali hazafi mondta, hogy:

„Nem 1867-ben lőn elvesztve a nemzet! De nincs is a nemzet elvesztve, hanem inkább meg van indítva az új élet, az új átalakulás; és ezen alakulás művét kívánjuk mi befejezni.”

És ugyan ő mondta:

„Nemcsak a nemzeteknek sarkalatos jogai szerint illet meg bennünket a magyar hadsereg, hanem még az 1867-iki törvények értelmében is.” „Az 1867-ki IX. t.-cz., mely az 1848 ki ujonczfelajánlást tartalmazza, kimondja, hogy a felajánlást minden további következtetés nélkül teszi. Az 1867-iki XI. t.-cz., mely a nemzetőrségről szóló 1848-iki törv.-cikkelyt felfüggeszti, nyíltan kijelenti, hogy ezt csak addig és akkorra teszi, míg a honvédelemről gondoskodva nem lesz. És ezen feltételben ki van jelölve azon eszmé is, hogy a nemzet feltételül kitűzi a hadseregről való gondoskodást.”

„De ott vannak különösen az 1867-ki XII. t.-cz. 11., 12. és 13. szakaszai. A 11. szakasz, midőn hivatkozva a fejedelmi jogokra, elismeri a fejedelmnek azon jogát, a magyar hadsereg feletti vezérletet és annak belszervezetét illetőleg, más oldalról már nyíltan kimondja a magyar hadsereg szót. Nem szól ez magyar katonaságról, nem ezredekről, de még magyar ezredekről sem, hanem nyíltan magyar hadseregről.” „Ott van továbbá a 12. szakasz. Ebben az ujoncz állításról, a katonaság élelmezéséről és szállásolásáról van szó. Mindezekre nézve az ország fenntartja magának az országgyűlési intézkedést és még hozzá odajegyzí, hogy feltételeket is köthet hozzá. De ott van különösen a 13. szakaszban nyíltan kimondva és jelölve, hogy a magyar nemzet fenntartja magának a védelmi rendszer megállapítása és átalakítása körüli törvényhozási intézkedést és befolyást. Kétkedés nélkül kimerhetjük hát mondani, hogy az 1867-iki törvényhozás az államiség ezen első és legényegesebb postulatumát, a hadserget, nem hogy feladta volna, sőt azt nyíltan és határozottan kijelölve, a magyar legislatio gondoskodásának tárgyául tűzte ki.”

Mindezt Perczel tábornok és baloldali képviselő mondta, s éppen a defestalt 1867-i törvény alapján jelenté ki gr. Andrássy honvédelmi miniszter ő nmlga is, hogy a honvédelem tárgyában a magyar kir. miniszterium ragaszkodik az 1867. XII. törvény-cikkhez, s a honvédelem átalakítását illető-

leg még ez ülésfolyam alatt törvényjavaslatot terjeszt a ház elibe.

Mi több, a képviselőház f. hó 9-ki ülésében már a szélső-bal decemvireinek egyike, híres Eger városa képviselője, Csiky Sándor, mondja, hogy pénzünk s vérünkkel való rendelkezési jogunk a közösgyi törvény által csak meg van „csönkítva”? — nagy concessio épp ez oldalról — és ugymond: „a folyó XII. t.-cz. 12. és 13. §-lyeiben is fenntartott a hadügyre nézve annyi, hogy a magyar nemzeti hadseregnek időnkénti kiegészítése s az ujonczok megajánlása joga, a megajánlás feltételeivel és a szolgálati idő meghatározásával, úgy szintén a védelmi rendszer megállapításával vagy átalakításával együtt, a magyar országgyűlés beleegyezésétől és elhatározásától függőnek jelentetett ki”

És ugyanezen szélső-baloldali hazánkfia ugyanez alkalommal meg is emlékeztet arról, hogy „ugyanezen jogalapon ajánlott a magyar törvényhozás a folyó évben a IX. t.-cz.-ben meghatározott feltételek alatt 48 ezer ujonczot meg.”

Tehát a „mindent feladó” 1867. törvény-cikknek többé nem „mindent feladók”, sőt „jogalapokat” tartanak fenn, melyeknél fogva „magyar nemzeti hadsereg”-ről lehet szó, ujonczmegszavazás, sőt az egész védelmi rendszer meghatározása saját beleegyezésünk s elhatározásunktól — nem pedig bárki másnak a gustusától — függ, mondd: függ!

Ezekután ki fogja még azt mondani, hogy fiaink vére feletti rendelkezési jogunk fel van adva? Ki fogja azt mondani, hogy a kiegyenlítés egyebet sem foglal magában, mint jogfeladást?

Ha van, a kinek még erre hajlama volna, azt figyelmeztetjük baloldali Perczel Mór hazánkfia intézésére, mely szerint ezt állítani nemcsak könnyelműség, nemcsak nagy tévedés, hanem „valóságos bűn!” és figyelmeztetjük szélső-baloldali Csiky Sándor képviselő saját vallomásaira.

Magyarország az államiség első és legfényesebb postulatumát, a hadserget, nem hogy feladta volna, sőt határozott körülménnyel fenntartotta az 1867-diki törvényekben! — ezt hirdesse az, ki valóban hazafi, s ha teszi azt, legyen nyugodt, hogy nemcsak jobboldali tanácsot, hanem éppen a Perczel tábornok bölcs tanácsát követi.

De az alkotmány másik garantiája, az önálló pénzügy! — valjon hogy állunk ezzel? Valjon Becke úr veti-e ránk az adót, a nélkül, hogy kikérné országgyűlésünk beleegyezését, s valjon csakugyan Bécsbe vándorol-e utolsó garasunk is, mint Bruck, Larisch és Plener idejében? Valjon valami cs. kir. pátens rója-e ránk, hogy annyit fizessünk az államadósság törlesztésére, a menyit éppen felnyúzhattunk rajtunk a Steueramtok?

Minek sok szót szaporítani?

Hiszen az adót az utolsó garasig a magyar országgyűlés szavazza meg, s teljes joggal mi magunk rendelkezünk, hogy hová vándoroljanak „garasaink.” Nem Larisch, nem Plener és nem Becke úr parancsol ránk, hogy mennyit tartozunk a közös teher fedezésére fizetni, hanem éppen most foly a vita az országgyűlésen, s ugyan komolyan kijelenté mind a jobb-, mind a baloldal, hogy nem kötelelességből, hanem mert saját érdekünk is kívánja, hogy a lajthántúli népek ne roskadjanak össze a közteher alatt, se az európai államokat ellenségeinkké ne tegyük egy állambanqueroute-al, tehát saját jószántunkból, méltányosságából fizetnünk kell valamit az államadósságba, például 30 milliót, míg tova túl 70 milliót. És, uraim, ne feledjük, hogy nem rég szavazta meg mind a jobb-, mind a baloldal azt a 80 millió vasúti kölcsönt, melylyel Magyarország az európai pénzpiacra az életben először jelent meg, mint önálló állam!

Vér és pénz a miénk, s a felett mi rendelkezünk!

Magyarország független állam, a dualismus és a paritás alapján szövetségben legtermészetesebb szövetségesünkkel, Ausztriával, egy közös Uralkodó alatt, ki Isten és

világ előtt megesküdött a magyar alkotmányra, s annak legfőbb őre!

Ki ellenkezőt hirdet, az — Perczel mondá — az „valóságos bünt követ el!”

Halmágyi Sándor.

Rendelet

a telekkönyvi intézmények Erdélyre kiterjesztése végett szükséges előmunkálatok tárgyában.

A Magyarországon fennálló telekkönyvi intézménynek az országgyűlés mindkét házától nyert felhatalmaztatásom s ö cs. kir. apostoli Felségének folyó évi oct. hó 5-ről kelt legfelsőbb kegyelmes királyi elhatározása alapján, a Magyarországgal törvényesen egyesült Erdélyre leendő kiterjesztése végett szükséges előmunkálatok tárgyában, az erdélyi sajtósági viszonyok tekintetbevételével, rendelem, a mint következik:

1. §. A telekkönyvi előmunkálatok Erdélyben hivatalból, bizottmányi helyszínelés után, és adóközségként hajtának végre, s baladéktalanul megkezdendők.

Ezen előmunkálatok vezetésére ideiglenes telekkönyvi igazgatóság állitattik fel, mely közvetlenül a magyar királyi igazságügyi miniszteriumnak van alárendelve.

2. §. A helyszínelés ideiglenesen felveendő közegek által eszközöltetik.

E közegek szolgálati esküt tesznek le az igazgatóság kezébe.

3. §. Egy helyszínelő bizottmány rendesen egy biztosból és egy tollnokból alakittatik, s minden adóközségben a köz égbeli összes birtokosok által szabadon választandó hat választmányi tag által egészittetik ki.

4. §. A hivatalos hirdetésekre rendelt hirdalpok után, esetenként közbírré fog tétetni, hogy a helyszínelés melyik megyében, székekben, vidékben, vagy önálló törvényhatósággal bíró városban, és mikor fog megkezdetni.

Az egyes községek azon időrendben, a mint a helyszínelés reájok következik, a telekkönyvi igazgatóság által névszerint értesittendők.

5. §. A helyszínelésről telekkönyvi jegyzőkönyvek vétetnek fel, melyeknek szerkesztésében a következő szabályok irányadók:

Minden ingatlan vagyonnak be kell a telekkönyvekbe jegyeztetni, kivéve az Erdélyben még érvényben álló ausztriai általános polgári törvénykönyv 287-dik §-ában megnevezett köz- vagy nyilvános javakat, névszerint országos kö- és vasutakat, folyóvizeket és patakokat, közhasználatra szolgáló tereket, utcákat, erdei és mezei dűlőutakat és az oly bányabirtokokat, melyekre nézve törvény szerinti bányakönyvek léteznek.

Valamely jószághoz, házhoz vagy más fekvőséghez kapcsolt különös haszonvételek (királyi ki-sebb javadalmak) telekkönyv tárgyat nem képezik. A mennyiben azonban ily jogok valamely fekvőséggel oly kapcsolatban állanak, hogy attól el-különítve se el nem adathatók, sem meg nem terhelhetők, e körülmény a jegyzőkönyvben kifejezendő.

6. §. Hogy a hitel-telekkönyv jövőben az adó-földkönyv rendeltetésének is megfelelően; a fekvőségek minden egyes birtokrészlet helyrajzi számának, a dűlő nevének, a mivélesi ág, térfogat, osztály és a tiszta jövedelemnek az adókönyvből való átvételével jegyzendők be.

7. §. A fekvőségek felvételével egyidejűleg történik az azokra vonatkozó birtokjogoknak, a felek által felmutatott vagy hivatalos uton közölt hiteles okmányok, vagy ilyenek nem léteben, a tényleges birtoklás alapján való bejegyzése is.

8. §. A fekvőségek telekkönyvi testekké alakítva jegyzendők be a telekkönyvi jegyzőkönyvekbe.

Telekkönyvi test csak földből s azon álló épületekből állhat.

Ezeknek alakításánál az itt következő szabályok tartandók meg:

a) A szerzési cím különfelelőse több fekvőségeknek egy telekkönyvi testté egyesítését nem gátolja, ha mindenik szerzési cím kétségszenvonhatlan tulajdonjogot alapít meg; de sem szabad tulajdon oly fekvőségekkel, melyekhez a birtokosnak osztott vagy korlátozott joga van, sem külön hitelezők vagy külön igényt-tartók részére külön-külön bizottmányi leköltött — egy telekkönyvi testté nem egyesíthetők.

Egyes fekvőségek is képezhetnek magokban telekkönyvi testeket, ha rendeltetésüknél vagy jogi tulajdonságaiknál fogva önállóak.

b) Minden birtok, mely mint önálló gazdasági jószág egy vagy több személy által természetben osztatlanul biratik, minden, ugyazason község határában fekvő tartozékaival rendesen egy telekkönyvi test gyanánt egy jegyzőkönyvbe veendő fel.

A birtokosnak azonban, ha érdekei egy kívánják, szabadságában áll, ugyanazon egy község határában fekvő birtokát is több telekkönyvi testekre osztva külön jegyzőkönyvekbe felvételni.

c) Ha valamely főjóságnak ugyanazon törvényhatóságban több községben vannak tartozékai, fennmarad azon joga a birtokosnak, hogy a telekkönyvi jegyzőkönyvek kihirdetésekor kitéendő határidő alatt, az ezekről községeknél felvett jegyzőkönyveknek egy főtelekkönyvben való kitételét követően §. a) alatti szabályának megtartásával eszközölhesse. De más törvényhatóság területén fekvő tartozékok egy telekkönyvi jegyzőkönyvben nem egyesíthetők.

d) Oly fekvőségek, melyek özvegyi vagy hajadoni jogon, szerződés vagy bírói zálog, vagy bármely jogcím mellett ideiglenes átruházás alapján birtokos, külön telekkönyvi testek gyanánt külön telekkönyvi jegyzőkönyvekbe veendőek fel.

e) Majorsági és irtvány földetek, melyek bizonyos évi szolgáltatások mellett az egykori jobbágyok birtokában és használatában maradtak, s az 1854. június 21-ki nyilatkozat 16—19. §§-ai által megváltoztathatóknak nyilvánítottak: külön telekkönyvi testet képeznek.

f) Városi fekvőségeknél minden önálló ház, azon telekkel, melyen fekszik, s a hozzátartozó udvarral, kerttel vagy más területtel egy telekkönyvi testet képez.

Ha egy ily fekvőség tulajdonosa ugyanazon községben fekvő külön földet is bir, úgy azok a házzal, ha törvény vagy törvényes szokás szerint eddig is összetartoztak, vagy egyesítésükbe a birtokos beleegyezik, mint egy telekkönyvi test veendőek fel. Ezen eseteken kívül ily földet külön telekkönyvi testként kezelendők.

9. §. Egy és ugyanazon telekkönyvi jegyzőkönyvbe csak oly birtok jegyezhető be, mely vagy egy személynek egyedül, vagy több személynek ugyan, de természetben osztatlan tulajdona.

Ha az egy telekkönyvi jegyzőkönyvbe bejegyzendő közös birtokosok birtokaránya meg van határozva: úgy ez arány minden közös birtokosnál kifejezendő.

10. §. Ha az előmunkálatok folyama alatt valamely, már bejegyzett telekkönyvi testre nézve birtokváltoztatás adná elő magát, vagy egy ily telekkönyvi testnek természetben megjelölt egyes részei lennének más személyre átruházandók: első esetben a birtok vagy csak valamely egyes, vagy jogi személy részére, vagy több birtokostársak részére is ugyan, de tetteleg osztatlanul az arány kitétele mellett jegyzendő be; az utóbbi esetben pedig a természetben megjelölt részek előbb azon telekkönyvi testtől, melyhez tartoznak, elválasztandók, azaz bejegyzendők, s azokat vagy mint önálló telekkönyvi testeket kell az új birtokos nevére nyitott új telekkönyvi jegyzőkönyvbe bejegyezni, vagy ha az új birtokos valamely telekkönyvi tes-

tet már bir, s ezzel a megszerzett birtok egyesíthető, azzal kell egyesíteni, azaz hozzáírni, mi által a szerzett rész annak kiegészítő alkatesztévé válik.

Mindkét esetben az adófüldkönyv és telekkönyvi jegyzőkönyv közötti összhangzás fentartása szem előtt tartandó.

11. §. A bizottmányt tárgyalások a helyszínelés alkalmával nyilvánosak; ennél fogva minden érdekeltnek szabad, jogai megóvása végett a tárgyalásoknál jelen lenni.

A birtokosok kötelesek azon rendben, melyben fekvőségeik felvétel alá kerülnek, vagy személyesen, vagy törvényes, vagy megbízott képviselőik által a tárgyalásra megjelenni. A képviselőnek szükség esetében hiteles okmányokkal kell magokat igazolni.

Szerződésileg megbízott képviselőnek magára a telekkönyv-szerkesztési ügyre szóló meghatalmazványt kell magokkal hozni, mely az irománytár számára, a telekkönyvi munkálatnál megtartandó.

12. §. Kiskornak, vagy valamely más okból ügyeik önálló intézésétől eltiltott földbirtokosok helyett, azoknak törvényes képviselői tartoznak megjelenni.

A gyám- és gondnokság hatóságok, valamint a gyámok és gondnokok felelet terhe alatt kötelesek arról gondoskodni, hogy a gyermekeket és gyámoltakat illető jogok a bizottmányi tárgyalások alkalmával érvényesíthetők.

A községi választmányának szintén kötelessége a bizottmányt nemcsak a kiskornak és gyámoltak jogaira, hanem a nőket, özvegyeket férjeik ingatlan vagyonára vonatkozólag az ország törvényei szerint megillető igényekre is figyelmeztetni, s felügyelni, nehogy a valódi tulajdon helyett haszonbér, gyám, gondnok vagy jószág-igazgató, kiknek valamely telekkönyvi test csak kezelése alatt van, jegyeztessék be tulajdonosul.

13. §. Ha a földbirtokos vagy törvényes képviselője a tárgyalásról kimarad, s helyette kellően igazolt meghatalmazottja sem jelenik meg: a bizottmány a kimaradt birtokos költségére és veszélyére képviselőt nevez ki, s a tárgyalást azzal végzi.

A községi előjáró köteles ily tárgyalásokon jelen lenni s a tárgyalási jegyzőkönyvet ellenjegyezni.

14. §. A birtokosok jogcímeket okmányokkal is igazolhatják; kötelesek azonban a felmutatott okmányoknak tiszta másolatát is magokkal hozni, s a bizottmánynak benyújtani, mely azokat az eredetivel egybeazonosítva, hivatalból mint „helyesnek találtak” hitelesítvén, az irománytár számára átveszi.

15. §. Ha a birtokosok okmányilag nem igazolhatják, vagy a birtokos az okmány másolatát be nem adja s különben is az illetékes birtokost ki nevezni nem lehetne: ez esetben a tényleges birtokost kell, mint olyat, bejegyezni.

16. §. Az 1853. május 29-ki öségi és az 1854. június 21-ki urbéri nyilatkozatokban szabályozott viszonyok a helyszínelési tárgyalásokból ki vannak zárva.

Ha tehát a tárgyalás alkalmával az említett nyilatkozatokra alapított igények hozatának szó-

ba, a bizottmány azok elintézésébe nem bocsátkozhatik, hanem csak a tetteleg birtokviszonyt nyomozza ki és veszi jegyzőkönyvbe.

17. §. Ha azonban valamely felmerült ellentmondás vagy vita nem az előbbi szakaszban megjelölt jogviszonyt illetné, hanem tisztán magánjogi, egyedüli vagy közös birtoklás kérdésére vonatkoznék s békés úton kiegyenlíthető nem lenne: a fekvőségek a tetteleg egyedüli vagy közös birtokosok nevére bejegyzendők; egyúttal azonban mind a fátaszott igényt, mind pedig az igényt-tartókat feljegyezvén, az utóbbiakat utasítani kell: hogy vélt jogaikat bíróság előtt legfeljebb azon idő alatt, mely a telekkönyvi jegyzőkönyvek közzétételétől kezdve kibocsátandó hirdetvényben meg lesz határozva, érvényesítsék.

18. §. Ha a birtokjogok nyomozása közben, testvérek vagy más örökös-társak pénzben megállapított örök-résztének, női hozományának vagy özvegyi jognak biztosítása iránti igény is hozatnék szóba az érdekelt felek önkéntes beleegyezése alapján, a tartozási összeg azon telekkönyvi testre, mely annak biztosítékul szolgál, a felek és egy községi választmányi tag aláírása mellett bejegyzendő.

Vita esetében azonban a bizottmány további tárgyalásba nem ereszkedhetik, hanem utasítsa a feleket, hogy igényeiket akár maguk közt békésen, akár törvényes úton egyenlítsék ki s a hirdetvényi határidő alatt a terhek közé leendő bejegyzés végett jelentsek be.

19. §. Minden telekkönyvi jegyzőkönyv, az abban bejegyzett birtokos vagy képviselője, közös birtokosoknál ezek közül egyik által, nevének minden telekkönyvi test utolsó részlete utáni aláírásával hitelesítendő.

A községi választmányi tagok kötelesek az ily névaláírásokat minden jegyzőkönyvben saját nevök hozzáírásával hitelesíteni.

20. §. Ha a helyszínelés folyamában bírói leltározás, vagy valamely birtok bírói összeírása vagy becslése eszközölné: a bírósági kiküldött köteles a helyszínelő bizottmánnyal egyetértve eljárni, a bizottmány pedig a már felvett telekkönyvi jegyzőkönyvet visszaszolgáltatás terhe alatt a bírói eljárásnál leendő használat végett kiadni.

Azon esetekben pedig, melyekben valamely fekvőség tulajdonának átruházására bírói cselekvény szükséges vagy szokásos: a bíróságok annak eszközölésénél a fennálló törvényes gyakorlat szerint járjanak el ugyan, azonban kötelesek gondoskodni arról, hogy a birtok átruházása, ha és a mennyiben telekkönyvileg már felvett fekvőségre vonatkoznék, a telekkönyvi jegyzőkönyvekbe is feljegyeztessék.

21. §. Oly községekben, hol a tagosítás vagy elkülönítés már folyamatban van, különösen pedig az előleges felmérés eszközölné, urbéri egyesítés megkötve, vagy jogérvényes bírói ítélet meghozva s ezek folytán a tetteleg végrehajtás közel kilátásba van helyezve: a helyszínelés elhalasztandó; az összesítés vagy elkülönítés végrehajtása azonban az illetékes hatóságoknál sürgetendő.

Ha a felvételek hiányzanak, a helyszínelés minden felfüggesztés nélkül végrehajtható.

22. §. Ha ellenben a birtok törvényes szabá-

zat, melyek egy emelkedetebb, odaadóbb lelket lassanként zárkózottságra szoktak vezetni, s egy női kebel titkai bizonyára mindig nagyobb feltételekkel szoktak övezetni a nyilvánosságtól. Igaz az, hogy a családi élet örömein kívül kevés igazi öröm van, mit az emberi gyarlóság zavartalan hagy élvezni. Itt egy hű barátban — kihez ragaszkodni szeretnél volna, mert éppen hű barátot véltél benne feltalálni — kisszerű irigyre ismered, ki szemben nyájás, hát megett kisebbit. Amott önmagadat kapod rajta, hogy az élet apró tüszúrait nem tudod elég hideg vérről megvetni, hogy a méltánytalanság fáj, s a fájdalom nem mindig fölemelő. Itt egy magasas nagy eszmét látsz kisszerű emberek döröszébe, önzése s érzéketlensége által meghusulni; amott az igazságot látod a vakveszedelem kalapácsütései alatt szétzúzni, vagy „legalább” a rágalom és értetlen félremagyarázás szennyeivel elhomályosítottan. Im, itt jön a halálatlanság megköszönni jó-téteményedet gúnyval. Amott az irigység öálkodik a részvét palástjában, hogy mikor egy egy boldogabb ember elhalad előtte, legalább egy követ csúsztatson lába elébe, s ha böklik, jót nevetessen rajta. És így tovább. Ilyen az élet, azaz: hogy — ilyen is! mert ki fogja tagadni, hogy vannak annak szebb, vonzóbb tüneményei is?

De bármint tapasztalatokhoz, bármint világnézethez vezessen is az élet ösvénye, az életre való költészet feladata nem az, hogy magától az élettől elválva, magának egy eszményszerű világot teremtsen, s alkotásait annak viszonyaihoz idomítva, állítsa fel; a költészet feladata nem az, hogy a való, az emberi élettől való leplezetlen elriadozása által maga, az élet iránti elidegenedés irányának legyen propagálójá. Az életre való költészet legközelebb — nézetem szerint — mindig maga az élet kell, hogy legyen, s a műbecs mitse vesz, ha a költő tárgyat közvetlenül az életből veszi.

Izidóra ellenkező nézetben van-e? Azt kell gyanítanom azon előszeretettel, melylyel költői szelleme oly igen vonzódik a nem-földi légkör felé.

lyozása egy vagy több községben a helyszínelés megtörténte után jó létre, az azt végrehajtó bíróság köteles a hitelesített mérnöki munkálatokat és térképet azonnal a telekkönyvi igazgatóságnak átadni, melynek kötelessége a földadó-hivatallal együttesen intézkedni: hogy a telekkönyvek mind hitel, mind adó tekintetében az új birtok állapottal összhangzásba hozassanak.

23. §. A hirdetvényi határidő kitézése, valamint általában a magyarországi telekkönyvi rendtartásnak Erdélyre leendő kiterjesztése iránt annak idejében külön rendelet fog kibocsátatni.

24. §. A királyföldön az 1836-diki augusztus 24-ről 3043. szám alatt kelt udvari rendelet alapján létrehozott nyilvántartások, a mennyiben az ausztriai általános polgári törvénykönyv határozmányainak meg nem felelnek, a jelen rendelet szabályai szerint átalakítandók.

25. §. A telekkönyvek létrehozatalával járó pénzbeli kiadásokat az állam viseli.

Külön rendeletben lesz szabályozva: mik azon természetbeni szolgáltatások, melyes helyszínelés alkalmával az illető községekben összes földbirtokosok által teljesítendő, melyeknek arányos felosztása felett, ha meg nem egyezhetnének, az illető közigazgatási hatóság fog a körülmények méltányos tekintetével határozni.

26. §. A telekkönyvek szerkesztésénél megkiváncsolt hivatalos cselekvények bélyeg- és illetékmentesek.

E mentesség kiterjed minden jegyzőkönyvre, beadványok-, melléletek- és kiadványokra, mennyiben azok csak a telekkönyv-szerkesztési ügyet foglalatosságra szolgálnak.

27. §. Jelen rendelettel egyidejűleg az előmunkálatok létesítését szabályozó részletes utasítás adatik ki a helyszínelési közegek számára.

Kelt Pesten, 1867. évi nov. 8-án.

Horváth Boldizsár, s. k.

magyar kir. igazságügyminiszter.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése decz. 10-én.

Az utolsó ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvasott a 15 tagu pénzügyi bizottmányra beadott szavazatok eredménye, a mely tegnap előleges jelentésben névszerint elősorolt egyének megválasztásának nyilvántartása. — Ezután

gr. Andrássy Gyula miniszterelnök Csiki Sándor tegnap tett interpellációjára felelvén, olvassa az ujonczosi előkészületek végrehajtására kiadott, és valamennyi hatósághoz intézett felszólítást, melyből kitűnik, miszerint az érdeklített előkészületek azért rendeltettek el, hogy „azon esetre, ha az országgyűlés megszavazandja az ujonczokat, ezek kiállítására nézve az előkészületek már készen legyenek”; tehát maga az ujonczozás az országgyűléstől tételtől függővé, és így a törvény nem sértegette meg. (Helyeslés.)

Csiki Sándor nincs megelégedve a miniszteri válaszzal, minek folytán majd határozati javaslatot nyújtand be a tárgyról.

Ezután felolvasatik Tóth Kálmán interpellációjára a nemzeti színház ügyében és Siklósi Károlyé a közegészségi ügyben. Továbbá olvastatik.

De bizonyára csalódik, ha azt hiszi, hogy ez azon irány, melyen kívül mást nem szabad követnie.

Kétségtelenül jelen műve igen kedves olvasmány, annak majd minden önálló darabjáról mondhatnánk valami ajánlót, s ha valaki egy valóban finom karácsoni, vagy újévi ajándékkal akar kedveskedni övének, vagy magának, bátran ajánlhatjuk is, hogy szerezze meg Izidóra közelebből megjelent naplótüredékeit, beszédei, allegóriái és újabb költeményei ezen gyűjteményét, mely sok nemes elvet alkalmas nyújtani.

De azért, úgy hiszünk, sem e mű becséből semmit le nem vonunk, sem rossz tanácsot nem szolgálnak, ha ajánljuk szép tehetségtű hölgy-íróknak, hogy kísértse meg Muzsájával kissé bátrabban közelebb lépni az élethez és pedig a mi magyar életünkhöz. Nem oly prózai s nem oly kisszerű az, hogy sok jó tárgyat, sok szép eszmét ne nyújthasson.

Részemről meg vagyok győződve, hogy oly talentummal, oly emelkedett szellemmel s költői melegséggel, a minőről eddigi alkotásai (inkább egy ábrándvilágból vett tárgyak- s színekkel) tanuszkodnak: Izidóra sok becses s maradandó értéket nyújthatna ez új téren.

S minő nyereség lenne, ha irodalmunkat oly beszédek, regények- s reflexiókkal gazdagítaná, melyek épp azon társadalmi körből merítvén, melyben élők állásánál fogva él!

En részletes ismertetés terére nem megyek át ezúttal; hanem egész kegyelettel bemutatom, s újabban is ajánlom ezen új irodalmi terméket az olvasó-közönség figyelmébe.

Izidórának pedig, midőn koszorújához ezzel egy levélkét nyújtok igénytelen elismeréssel, egyszersmind a nemes szellemi munka terén azon meggyőződéssel üdvözlöm, hogy e térhez a valódi hivatás melegségével ragaszkodik, s szívesen figyelemre méltatja azon irányeszmét, mit ez általános ismertetésben nemzeti művelődésünk egyik egyszerű napszámosa egész jó indulattal nyújt.

H. S.

TÁRCSA.

Izidóra naplója.

Egyik szelleműs hölgy-íróknak újabb művéről kíváncsok szólnak. Egyszerű, solid címe: „Naplóm-ból.” Tartalma áll regék, gondolattüredékek, allegóriák s költeményekből, kiszakítva Izidóra naplójából, ajánlva a szerzőnő által néjné, gróf Teleky Pálné szül. Matskásy Klárának.

E szép s a műveltség magasabb fokán álló hölgy naplójába — természetesen az ő kegyes engedelmével — bepillantani, egy előkelő szellem titkos (legalább születesekor titkos) gondolataival megismerkedni, eszmekörét, világnézetét átfürkészni, egy szóval: a szellemi lényvel szellemi közlekedésbe jönni, — mindig egyike marad a legszebb örömeim.

S im, itt egy diszes, elegans könyv, mely társadalmunk egyik előkelő, vonzó alakjának kebelvilágába enged legalább sejtelmünkkel behatni.

A politikai élet mindent — s főleg a szép irodalom virányait és regényes berkeit — elözülnő folyamának tájékozó hullámai közt egy kedves virágcsokor az, mely kellemesen lep meg váratlan megjelenésével. Ah, mily finom bouquet!...

De félre a búkkal!

Igértem kötelez, hogy nemcsak dicsérni, hanem a mi a pusztára áradó dicséretnél valóban mindig többet ér, „bírálni” fogom e művet, a mi alatt távol legyen tőlem, hogy egyebet értsek, mint azt, hogy saját felfogásom szerint elmondom igénytelen nézetemet arról, hogy mit találak e könyvben.

Tehát — sans pitié!...

Olvastam azt és — ez legyen első reflexióm! — a mi, eszmességény korunkban, ritka dolog: eszméket találtam benne, eszméket s nem csupán összekovácsolt rimet, nem csupán cél- és irány nélküli elmesélt szomorúságos történeteket.

E 118 lapnyi munkának több tételénél állasz

meg gondolkozni, s — mert az eszme eszmét szül — magadnak futólag igazságokat alkotni, mint számomra, kötetekre menő szépirodalmi műveknél, melyek „regény,” vagy „beszély,” „avagy” „költemény” cím alatt irodalmunkat ellegék — főleg az októberi diploma előtti napokban, mert hát azóta a Muzsától költőink nagyobb része elpártolt.

S ez e könyvecske legfőbb előnye, mit minden olvasó fel fog ismerni, ha van érzéke rá.

De ha elismerjük egyfelől azon emelkedettséget, melylyel Izidóra szelleme a pusztá mesélés csengő-bongó rimgyártás mesterségén feljűl félreismerhetlen hajlammal vonzódik az eszmék fölmerítése és keretbefoglalásának művészetéhez; másfelől nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy e szép szellem általában bizonyos idegenséget áruul el maga az élet iránt, melyhez közvetlen közel lépni még a beszély-írás terén se látszik hajlammal érezni, s még ott is, a hol magáról az életről kell beszélnie, többnyire leleményesség által óvja magát a közvetlenségtől, itt egy fehér rózsát keresvén fel — koporsójában — az imakönyvben, hogy beszéljen a szerelemről, beszélje el Imogén, Alfréd és saját történetét; amott egy „vízcepp”-nek juttatván szerepül elmesélni: hogyan születik s vándorol a földi viszonyok közt, reflectálva az emberi viszonyokra, melyek éppen nem valami boldogítók; és — tegyük hozzá — Izidóra szelleme annyira óvakodik kívánni, hogy ha már csakugyan szerepeltetnie kell emberi lényeket a mi emberi életünkben, legalább oly neveket ad azoknak, melyek éppen a mi társadalmunkban nem igen fordulnak elő, minők: Imogén, Alfréd, Nachoma, Zoe, hangzatos szép nevek — kétségtelenül — de idegenszerűek, s Izidóra épp azért látszik azokat fölkeresni, mert idegenszerűek, mert nem hozzák a közönség előtt a közvetlenség gyanújába, azon rettenetes (?) gyanuba, hogy a szerző világnézete s a lények gondolatai, szenvedelméi, vágyai, örömei és szenvedései közt talán valami rokonság van.

Ah, az élet valóban sok oly tapasztalatra ve-

Interpellatio.

Aldirtak, Csikszékbe kebelezett Szépviz, Szt. Miklós és Borzsava községekből — képviselve előjárók által — azon panaszos értesítést vettük, hogy folyó évi oct. hó 26 kán moldovai Gyika Ödön, az ország határának megsértésével, nevezett székely községek területén fegyveres erővel s ujjított foglalatásokat tett, s egyszermind azon határszéli lakosokat, névszerint Janku Pétert fiaival és Bárdos Györgyöt — miután mindennemű javaikat elégette — megkötözve elhúrozoltatta; továbbá Bárdos Gy., Janku Péter, Antal Mikály, Ungurán István és Dajtnák Dávidnak 46 darab marháit elhajította, s azóta az említett községek havas- és legelő-birtokait fegyveres erővel kezelteti; birtokosok t. belügyminiszter tudomással ezen határt, személy- és vagyonbátorságot sértő erőszakoskodásokról, s ha igen, minő intézkedéseket tett, a batár és megtámadottak jogai, javai megóvására, s illetőleg szenvedett káraik megtérítésére.

Beadják Pesten, 1867. dec. hó 6-kán: Lázár Dénes, Csikszék somlyói kerületi képviselő, Antalfi Károly, Csikszék gyergyó-szent-miklósi kerületi képviselő.

Ez utóbbira Wenkheim báró belügyminiszter azt válaszolja, hogy a külügyminiszter a bukaresti consuluus utján erélyesen lépett fel és vizsgáló bizottság küldetett ki, mely bizottság működése folyton tart a történt károk kiderítésére.

Antalfi azon reményben, hogy a tett intézkedések eredményesek lesznek, megnyugszik.

Pap Pál javaslatot terjeszt elő az államadósságok tárgyában. Ki fog nyomtatni, s annak idejében tárgyalásra kerül.

Napirenden van az államadósságokról szóló törvényjavaslat vitatása.

Első szót Ivánka Imre s tekintve az ország szegénységét, Tisza K. indítványát pártolja.

Sebestyén László rövid indoklással a törvényjavaslat mellett szól.

Nagy Ignác nem hiszi, hogy a cultusminiszter szombati beszédében leírt eldöröghöz Magyarország eljuthasson; Tisza K. indítványára szavaz.

Kautz Gyula meggyőződéseivel gazdag beszédében, mindazon öt nagyobb ellenvetésre felel, melyek a törvényjavaslat ellen az ellenzék szóinkai által felhozattak. A jobboldal helyeslésével találkozott beszéd a jelen törvényjavaslat elfogadását saját érdekeinkből kifolyólag elkérhetetlenül szükségesnek látja.

Detrich Zsigmond Tisza Kálmán indítványát pártolja.

Szontagh Pál aggódik az arány nagysága miatt, s hogy aggodalmait mégis némileg oszolja, határozati javaslatban kívánja, hogy a már megalakult 15-ös pénzügyi bizottság igénybevétele, adjon be előbb a pénzügyminiszter véleményét arról, ha remélhető-e, hogy az ország a törvényjavaslat szerinti évjáradékot az adószaporítása nélkül elbírja hordozni. A szavazást e vélemény beadása utánra kívánja halasztani.

Mire az idő elhaladta miatt az ülés eloszlott.

A képviselőház ülése decz. 11-én.

Az utolsó ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Manojlovics az iránt interpellálja a belügyminisztert, mikor válaszoland a szóló által nov. 13-kán beadott interpellációra?

A belügyminiszter ez alkalommal még nem volt jelen.

Napirenden állott az államadósság iránti törvényjavaslat, mely tárgyhöz szóltak:

B. Simonyi Lajos Tisza Kálmán indítványát pártolván.

Trefort Ágoston, ki a központi bizottság előterjesztése mellett nyilatkozott.

Gróf Ráday László a baloldal által tetszéssel fogadott beszédében Tisza Kálmán indítványához csatlakozott.

B. Eötvös József cultusminiszter az ellenzék által felhozott érvekre felelően, a közép viharos éljenei közt mondott beszédét azzal végzi, hogy ha el is térnek nézeteink egyébben, de az alapot, melyen a kormány áll, ne ingassuk meg, mert ha ez alap megingott, meg van ingatva egész jövőnk alapja is; ez alap pedig meg van ingatva azon pillanatban, melyben a magyar nemzet azon kételkedik, hogy szabad, s melyben csak lehetségesnek gondolja, hogy valaha más lehetne, mint szabad. (E szép beszédet egész terjedelmében közlendjük.)

Bónis Sámuel a ház nagy tetszése közt kijelenti, hogy beszédének nem volt célja a nemzetben a szabadság iránti bizalmat megingatni.

Faragó Ferenc az indítványozza, hogy mindazok, kik a 18 év alatt közbívatlanul viseltek, s gazdálkodásuk ellen alapos kifogás lehet, vétesenek bűnvádi kereset alá; s ha bűnösöknek találtnak, fenyíttessenek meg. Pártolja a baloldali indítványt.

Gr. Bethlen Farkas úgy a szélső-bal, mint a balközép indítványait tarthatatlannak állítván, a szerkesztet pártolja.

Ghyezy Kálmán számtani tétellekkel igyekszik kimutatni, hogy a követett arány nem igazolható.

Erre az ülés eloszlott.

A főrendiház ülése decz. 11-kén.

Elnök: Majláth György.

Az ülés megnyitván, bevezetett a képviselőház jegyzője, Radich Ákos, ki átadta a képviselőház által hozott törvényjavaslatot a hányad iránt, valamint a szentesített vasúti közlekedés-törvény-cikkeket.

Ezeket a jegyző felolvastván, ki fognak nyomtatni és a főrendek közt szétosztatni.

Elnök kérdést tesz azután, a hányad-törvényjavaslat tárgyalására napot kíván-e a ház tűzni, vagy bizottságot kiküldeni s ennek véleményét tárgyalni.

B. Wenkheim Béla belügyminiszter indítvány, hogy e tekintetben bizottsági eljárást kövessenek, választassék 15 tagú bizottság, melynek az országos küldöttségben volt 5 tag már megválasztottnak tekintessék. Elnök a kérdést így feltevé, egyhangulag elfogadtatik.

Megválasztattak: b. Vay M., Szűgyény L., gr. Mikes János, b. Mesnil V., gr. Erdődy S., gróf Eszterházy Pál, gr. Apponyi György, Sztójkovic A., gr. Szapáry A. és Rajner Pál.

Levelezés.

Udvarhelyszék, nov. 26. 1867. — Nemes Udvarhelyszék képviselőbizottsága november 20-ára ideiglenes főkirálybíró mlgs vagyasi Dániel Gábor úr által összehívván, szép számmal jelent meg, hogy a keblti ügyek feletti tanácskozáskorban részt vegyen.

Elnök úr ő mlga egy küldöttség által meghívván, zajos éljenek között lépett a terembe és foglalta el elnöki székét, a gyűlést pedig, mint mindig, úgy most is lelkes, bazafias szellemű és irányú beszéddel nyitotta meg; az elnöki megnyitó beszéd szavait a képviselő-bizottság a közlésileben és szeretetben álló férfiak ajkairól örömmel hallgatta, s e feletti örömet jegyzőkönyvileg is kifejezte ugyan, azonban jövőre azon reménységét is nyilvánította, miszerint a közelebbi bizottsági gyűlés óta a közigazgatás és gazdaság terén felmerült és még felmerülhetendő nevezetesebb mozzanatok és intézkedések is az elnöki beszédben vagy más úton a gyűlés tudomására fognak jutni és hogy a gyűlések évnegyedenként pontosan meg fognak tartatni.

Régi gyakorlat szerint az elnöki megnyitó beszéd után, a jegyzőkönyvek megvizsgálására, és hogy a közelebbi gyűlés jegyzőkönyveiben hozott határozatok teljesítették-e? úgy az átiratok és kérvényeknek vélemény melletti előterjesztésére bizottságok nevezettek ki.

A királyi biztos úr ő nmlgának értesítése olvastatott fel ezután, melyben tudni adja, miszerint ő Felsége a koronázás és ezzel egybekötött legfelsőbb kegyelmi tények alkalmából beadott hódoló és hálafelelő tartalmát kegyelmesen tudomásul venni méltóztatott. Örvedetes tudomásul vétetett.

Olvastatott a királyi főkörmányszéknek idei 24,568 sz. alatt kelt rendelete, melyben tudatja, hogy a magyar királyi igazságügyminiszterium a nyilvánított óhajások nagy részét, melyeknek a csőd-kegyezkedési eljárás megszüntetése, az ügyvédek és felszabadítás, az erélyi legfőbb törvényszék működésének megszüntetése, a telekkönyvi intézménynek Erdélyre való kiterjesztése; már teljesítette, s az osztrák törvények legkárosabbaknak mutakozó hatásai megszüntetésére nézve is, mennyiben a viszonyok megengedik, a lépéseket megtette.

A gyűlés örömmel vette tudomásul a nmlgu magyar királyi igazságügyminiszteriumnak ezen czélszerű intézkedéseit, s midőn e feletti örömet jegyzőkönyvbe igattá, ezt azon teljes reményben tette, miszerint a közelebbi bizottsági gyűlésről a nmlgu magyar királyi miniszteriumhoz küldött bizalmi nyilatkozatában kifejezett óhajásainak többi része is mielőbb teljesíteni fog; addig is azonban, míg alkotmányos úton teljes kielégítés történhetik reméli: hogy a királyi miniszterium a borozda jártatásokra és birtokháborítások keseték ellátására, kevesebb költséggel járó és célravezetőbb útát jelölend ki; az árvalgyek kezelésénél és a polgári perrendtartásban, szükséges javításokat léptetend életbe; a pálinkafőzés és dohányültetésnél a földnépe óhaját tekintve vévén, a fennálló nehézségeket megkönnyítendi; a sóval való szabad kereskedést, miképpen azt őseink is gyakorolták, újabban felszabadítandja; az adóhivatalokat és egyesbiróságokat eltörölven, ezek helyett, úgy a tiszta adósságos ügyek ellátására, itten is a királyhágtantuli rendszert honositandja; a királyi kormányzók működését pedig alkotmányos úton megszüntetni sietend és ezen óhajások mielőbbi teljesítése végett újabban is megkéretni határozatott.

A királyi biztos úr nmlgának idei 473 sz. alatt kelt rendelete került most szönyegre, melyben a belügyminiszter úr ő exolja rendelete következtében a keblti pénztárnok és ellenörkődő inok megválasztása, a keblti költségvetés elkészítése és felterjesztése tétetett a bizottság köteleességévé.

Ezen rendeletnek első ága, mely a jegyzőkönyvekre és feliratokra vonatkozott tudomásul vétetett; a keblti pénztárnok és ellenörkődő inoki állomásokra, azon reményben, miszerint ezek alkotmányos átalakulásunkra nézve csak újabb lépésűl

szolgálnak a választás elhatározatott, úgy mindazonáltal, hogy a nmlgu m. kir. miniszterium az önkényuralom alatt szervezett adóhivatalok eltörlése, s az azoknál alkalmazott külföldi hivatalnokok elbocsátása végett kérssek meg, úgy szintén az iránt is, hogy jövőben az országos adó alkotmányos úton rövassék ki és alkotmányos közegek által szedessék be, az 1868 dik közigazgatási évre szolgáló keblti költségvetés készítésére pedig bizottság nevezetett ki.

Főkirálybíró úr ő mlga ezen határozatok után a pénztárnoki és ellenörkődő inoki állomásokra a választást kitűzven, keblti pénztárnoknak Ugron Gáspár, közszeretben álló atyánkfia, közfelkiáltás útján azonnal megválasztott; az ellenörkődő inoki állomás pedig, miután e részben egyetértés nem jöhetett létre, szózatolás útján határozatott betöltendőnek, s a szavazatok beszédére bizottság választott; jövőre pedig kimondatott, hogy tíz jogosult tag kérésére a szózatolás mindig elrendelendő lesz.

A királyi kormányzéknek idei 17089. sz. a. kelt rendelete olvastatott végre fel, melyben a széki mérnök választása engedélyeztetett. Miután azonban a rendelet értelmében kihirdetett pályázatra kellően felszerelt folyamodások nem adtak be, a választás a következő évnegyedes képviselő-bizottsági gyűlésre halasztott; a keblti tisztség pedig megbízott, hogy ezen állomásra az „Erdélyi hivatalos Értesítő”-ben hirdessen újabban pályázatot ki.

Ezen tárgyalások után a gyűlés eloszlott.

November 21-kén reggeli 9 órakor a tagok újabban összegyűlvén, a jegyzőkönyv hitelesítése után, a szavazatszedő bizottság jelentette, hogy az ellenörkődő inoki állomásra 197 beadott szavazatból 136 szavazatot Sebesi Ákos nyert.

Főkirálybíró úr ő mlga ezen jelentés következtében Sebesi Ákos inoknak kijelentvén, a keblti pénztárnokkal együtt az eskü letételre fölhevta, kik is az esküt azonnal ünnepélyesen le is tették.

Egy felmerült indítvány következtében elhatározatott, hogy a képviselő bizottság névsora az ögyűlés jegyzőkönyve alapján újabban állíttassék össze, abból az időközben elhaltak nevei hagyasának ki, s a tisztségviselők és tiszteletbeli jegyzők névsorával egészíttessék ki.

A felséges királyi főkörmányszéknek idei 15365. sz. alatti rendelete következtében, melyben tudatja, hogy az 1848/9-dik évi hadjárat alkalmával a hadsereg számára tett hadélelmezési szolgálományokért megtérített összegből Udvarhely város a székek községeinek, 14,218 osztrák forint és 36 krt a belügyminiszterium határozata szerint is köteles visszafizetni, miután a községek ezen összeget a széki kórház javára ajánlották fel, a városali egyezség megkötésére és a töke élvezetétől hátrálékban lévő kamatok feletti kiegyezés megkísérsére, úgy némely kórházbeli adósságok kitisztítása végett a bizottság utólagos fővagyási jogának fennhagyása mellett bizottság nevezetett ki.

A nmlgu közlekedésügyi miniszter úrnak a magyarhoni vasúthálózat tárgyában kibocsátott körrendelete, tervezete és az ezt megvilágító emlékirat, melyeket a királyi kormányzék idei 19328. sz. a. kelt rendelete mellett küldött meg; úgy Udvarhely, Kézdi-Vásárhely, Torda, Szatmár-Németi, Debreczen városok, Kővárvidék és Zemplénmegye közönségei s a brassói iparkamara átirataik, s ezek mellett másolatilag közölt felirataik egy bizottságnak adatnak át, hogy azok tanulmányozása után a helyi viszonyok, s különösen a székellyöldi érdekek figyelembe tartásával a közelebbi bizottsági gyűlésre a vasút tárgyában adjon egy teljesen indokolt javaslatot be.

Ezek után az illető miniszteriumokhoz feliratok határozattak és pedig 1) hogy a magyar katonaság jövőben a magyar hatóságokkal magyar nyelven levelezen; 2) hogy a szebeni főhadí pénztár utasíttassék rendre, s jövőben gátoltassék meg, hogy a katonai hatóságok a magyar átiratokat visszautasítsák; 3) hogy a parajd-gyergyói új útvonal, ugyszintén a széki területén átvonuló országos és posta útvonalok országos költségen javíttassanak ki és tartassanak fenn; 4) hogy Bardoczszékre egy fő és egy barom orvos nevezessék; 5) hogy a bardoczszéki birtokosoktól 1850-től 1860-ig bevett hasonérték illeték ezimű adó visszafizettessék, s többé ne követellessék; 6) hogy a tíz dultó mellé 10 fizetéses esküdti állomás rendszeresíttessék; 7) hogy Bardocz fúszékból egy harmadik aljegyző választassék.

Ezen napon még több keblti tárgyak is tárgyalattak; bögözi Szabó Lajos pedig kérésé folytán a tiszteletbeli aljegyzők sorába felvétetett.

Végre a királyi kormányzék megkérte, hogy az orvos-sebész tudományok előhaladottságával összekötött igényeknek megfelelő orvos-sebész műszerek vásároltatására szükséges pénzösszeget utalványozza.

November 22-én reggeli 9 órakor a jegyzőkönyv hitelesítése után mlgs b. Rauber Nándor úr interpellálta főkirálybíró úr ő mlgt, hogy birté tudomással a Cserei Gábor úr ellen Bardocz fúszékben véghez vitt, s mintegy folytonos üldözést feltüntetni látszó hivatalos eljárásról? Ő mlga ezen interpellatio következtében kijelentette, hogy e részben vizsgálatot ugyan még nem tarthatott, azonban az e tárgyban kezei közé jutott hivatalos iratokat előterjesztette és felolvastatta; a képviselő-

bizottság az iratokat az ügynek további kinyomozása és a közelebbi bizottsági gyűlésre véleményes jelentéstétel végett egy bizottságnak adta át. Véleményünk szerint ezen interpellatio el is maradhatott volna.

A banderialistákra költött pénzek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése szerint a banderialisták 2100 osztrák forintért vállalkoztak az ünnepélyeni megjelenésre, mégis összesen 2870 osztr. forintot vettek fel; a képviselő-bizottság a rendkívüli drágaságot vévén alapul a felül vett pénzösszeg visszafizetését elengedte, egyébiránt pedig maguktartásáért jegyzőkönyvileg elismerést szavazott.

Az 1868 dik évre a költségvetés elkészítettvén, a bizottság azt elfogadta; e szerint a közigazgatási költség 36,956 forint, a törvényszéké 30,102 forint, összesen pedig 67,058 osztrák fitra menjen. A tisztségviselők fizetése törvényhatóságunkban nem emeltetett ugyan fel, hanem több új állomások hozattak ajánlatba.

Továbbá az illető miniszteriumokhoz feliratok intéztettek: 1) hogy Bardocz fúszék, úgy Parajd, Etéd és Bözöd járásokban lévő több községek, melyek adózási és catastralis tekintetben még maig is részint Háromszék és Brassó, részint pedig Háromszékhez tartoznak, e részben is Udvarhelyszékhez csatoltassanak vissza; 2) hogy a Dunaféjedelemségekben az osztrák ügynökség mellé magyar királyi ügynökség is állíttassék.

Elhatározatott az is, hogy a tanácskozási terem e végre czélszerűleg rendeztessék be, láttassék el ülőléyekkel, a hallgatóság számára pedig egy rész különíttessék el.

Még több keblti tárgyak is tárgyalattak, s délután 5 órakor főkirálybíró úr ő mlga, az ezen napon tartott ülésről vezetett jegyzőkönyv hitelesítése után a gyűlés eloszlatta.

Mind a három nap a főkirálybíró úr ő mlga fényes ebédeket adott; az első ebédre 80 személy volt meghíva. Ő mlga ez alkalommal is bebizonyította, hogy valóságosan egy törvényhatóság vezetésére termett ember!!

r. l.

KÜLFÖLD.

OLASZORSZÁG. Florenz, decz. A kamara tegnapi ülésében Sella azt indítványozta, hogy az interpellatiók tárgyalása előtt a kamara mondja ki a nemzet programjának megerősítését, hogy Róma Olaszország fővárosa.

Menabrea pártolja az interpellatiók tárgyalását, mivel hogy Sella javaslata nem vezet gyakorlati eredményhez; az iránt kellene tanakodni: hogyan lehessen Rómába jutni, erőszak, vagy erkölcsi eszközök útján.

A kamara az interpellatiók tárgyalása mellett nyilatkozott.

Migelli roszolja a különféle miniszterekben, hogy bíztak a francia szövetségben, mikor a francia kormány legutóbbi nyilatkozatai s tetteinek minden csalódásukból ki kell vala őket ábrándítani.

A kamarák megnyitása alkalmával Menabrea által mondott beszédéből még egy pár pontot kiemelendők tartunk. Miután szónok főlemlíté, hogy a francia kormány fegyveres csapatoknak a pápai területre betérését a szeptemberi conventio megsértésének nyilvánítja, s egy újabb intervencióval fenyegetett, ennek folytán Ratazzi beadta lemondását, Cialdini pedig — kire ez a király által bizva volt, hasztalan próbált kormányt alkotni — áttér a helyzet festésére. „A tekintély elve meg volt rázva: újra meg kelle erősíteni; egy párt rohamossága a közszellemet legnagyobb mérvben fölzaklatta. A hadsereg helyén állt, de nem volt olyan helyzetben, hogy Franciaországgal bábornt folytasson, miután nagy környéken nem volt több 15,000 emberünk, kik közül csak 12,000 volt harcra képes. Komolyan megfontoltuk a körülményeket, mert kötelességünk volt a nemzeti zászló becsületét megmeníteni.” Aztán elmondja, hogy a király egy felhívását tették közzé, hogy a határok felé siető áradatot feltartsák. Garibaldit eredmény nélkül szölitették fel, hogy álljon el a háborútól, s csak azután, in flagranti találtatván, fogatott el. Az olasz csapatokat mindenütt barátságosan fogadták, valószínűleg, mivel a garibaldisták rendtelenségeinek végét vetettek. „Szemben az idegen occupációval kötelességünknek tartottuk oda sietni, hol jogokat kelle védelmezni, érdekeket oltalmazni.” Utóbb jószántokból katonai s politikai okok folytán visszavonultak. Három francia dandár volt útbán, melynek ellent sem állhattak volna, s különben sem akartak okot adni rá, hogy az occupatio hosszabbra nyuljon ki. „De kijelentem, hogy intimatiót senkitől sem kaptunk s nem is törtünk volna.” Azután főlemlíti a sebesülteknek adott 50,000 lírát, s az amnestiát. Áttérve a római kérdésre Menabrea a Cavourtól kijelölt útra emlékeztetett, a melyen lehet Rómába eljutni. Erőszak nem vezet célhoz s csak egy erős és jól rendezett Olaszország gondolhat Róma megszerzésére. Azért kiváló figyelmet kell fordítani a sereg, az adóügy és ipar szabályozására, de mindenképp a rendet és a törvényes tekintélyt elvét kell megerősíteni.

MEXICO. Hírek Mexicoból. New-Yorki lapok Mexicoból nov. 1-ről kelt tudósításokat közölnek. Ezek szerint Juarez elnök a császári had-

seregbeli foglyok nagy részének itéletét rövidebb idejű fogságra változtatta át. Mindazon külföldiek, kik a császársághoz csatlakoztak, s az összes császársági főbb polgári hivatalnokok számítottak.

A Santa Anna tábornok ügyében ítélt haditörvényszék tagjai, helytelen szelidség miatt, négy évi fogságra ítéltettek.

A mexicói kincstár ki van merítve. San Domingo városa oct. 30 kán vihar által majdnem leromboltatott; 200 emberélet veszett el, s a kikötőben volt hajók szinte mind elsüllyedtek.

FRANCZIAORSZÁG. A szabadelvű lapok közt a „Siècle” nyíltan hadat izen a „kormány”-nak, mely a reactio pártjára állott, a kormány alatt pedig az uralkodóházat érti. Most már csakugyan „ardet Ucalégon” a császárra nézve, ha valamely népszerű háborúval félre nem vezeti a francia nép figyelmét, könnyen baj lehet.

Olaszországból még mindig nyugtalanító hírei vannak a francia kormányának, legalább ezt akarja jelenteni az „Epoque” azon tudósítása, hogy a bajóhad s a csapatok készen álljanak, hogy az első ellenséges mozgalom hírére, melyet Olaszország a pápai állam ellen netalán intézne, azonnal útnak indíthatassanak.

A „Presse” Párisból azon értesítést kapja, hogy teljes miniszterváltás van, Moustier beadta lemondását, s Rouher államminiszter fogja átvenni a külügyi tárcza vezetését. A „Morgenpost” pedig azt írja, hogy Grammont hg a francia kormánytól értesítést kapott, miszerint Napoleon császár fiával még a karácsoni ünnepek előtt látogatást teend Rómában a szent atyánál. Hasonló iratot kapott volna a berlini francia követ is, ki azt a porosz fővárosban egyuttal arra használja, hogy a Civita Vecchiában állomásozó francia megszálló hadtest végett hozzá intézett interpellációt azzal motiválja, miszerint az egyelőre a francia császár kíséretének és fedezetének szükségéből marad ott.

Egyébiránt azt állítják, hogy a pápa maga is arra kérte a francia hadesapatok parancsnokát, Faillly tábornokot, hogy legalább egy gyalogezredet s egy vadászszázadot Rómában hagyjon, s a tábornok állítólag reményt adott arra, hogy a kívánt csapatokat Rómába visszaküldi Civita-Vecchiából.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az ujon alakult takarékpénztár alapszabályai, mint értesülünk, már felterjesztettek a miniszteri megerősítés alá.

— Többfelől írják, hogy roppant hőtömeg borítja a vidéket, s a hideg január közepén is számot tenne. Magunk sem igen emlékszünk ily korán beállott szivós tölre, midőn a már november közepe óta jelentkezett hóra naponta újabb hull; a hideg pedig tegnapelőtt éjjel 18 fokon is állott.

— A múzeum-egylet ma délután 5 óra kor tartandó tudományos ülése nem, mint előbb hirdette volt, a városháza tanácstermében, hanem a muzeumi könyvtár olvasó szobájában fog megtartatni.

— Ma kerül színre harmesterünk, Pichler Bodog Károly jutalmán „A szép Galathea” és „Fortunio dala.” A köteleességnek megfelelő kar-nagy, ha számít a pártolásra, ugy hiszszük, nem is fog csalódni.

— A „M. P.” Jónása újabbán azzal az „élvezet” állott elő, hogy nem érti a „Közöny” színházi referensének egyik tételét. — Addig is, míg a referensnek kedve jőne felvilágosítást adni, megjegyezzük, hogy biz azt nem igen veszik vicznek, ha Jónás, vagy akár a „Magyar Polgár” valamibe nem ért.

— A nagy szebeni kath. egyház a státus gyűlésre küldendő képviselőjéül Steiner n. szebeni kereskedőt választá meg.

— A „P. Llyd” szerkesztését, mint a pesti lapok írják, Falk Miksa veszi át.

— Magyar Sárosról, nov. 29-ről, írják nekünk: A mai napon temették el Kósa Zsigmondot, Küküllőmegye hajdani országgyűlési követét, a tudományos képzettségű és sokoldalú ismeretekkel bíró hazafit, 78 éves korában. Kik a megboldogultat ismerték és körébe megfordultak, bizonyosan sokáig, kellemesen fognak visszaemlékezni azon kedélyes, megnyerő modorra, mely neki a társadalmi téren annyi jó barátokat szerzett. És most megdöbbenve állottunk meg a szegényes hajlék előtt, mely a legszükségesebbek hosszú nélkülözéseinek szomorú képét mutatta. Fajdalmas érzés fogta el keblünket, látva a megboldogultnak hátrahagyott két árva leányát, kik megtörve a sors kemény csapásai alatt, egy bizonytalan jövőnek, kétségbeesett sötét útján, egyedül, minden gyámol nélkül találják egyszerre magukat, de a sors mostohasága soha sem engedte jövőjük biztosíthatását. Ti nagylelkű emberbarátok! kik barátai, jóakarói voltatok az elhunytak, kik ismeritek e család szomorú helyzetét, siesseket szíves adakozások által az árva inségén némileg enyhíteni.

— A „Székely Közöny”-ben olvassuk: Dóza Elek temetésekor, nov. 27-kén, mikor a gyászmenet a város végéhez közelget, a katonai dobosok, trombitások gyakorlatra voltak egybe-

gyűlve az út mellé, a rétre. Azt hiszed talán hőkeltő olvasóm! hogy bár addig, míg a menet mellettök elhaladt, szűnetet tartottak? oh nem! csak úgy pergett a dob, resegett a trombita, mint azelőtt. Ugyanez ismétlődött a vár oldalánál, miatt a várbeli templomban a gyászenitisztetést tartották. A katonatiszt urak csak a várudvarán szemlélvegezték az átvonuló közönséget, a temetésben részt nem vettek. Avagy ennyi figyelmet érdemelt-e az „ország halottja,” kit a nemzet képviselőháza temettetett el?

— Zágrábból sürgönyzik a „Wanderer”-nek: A horvát szlaven udvari kancellária, mint azt Bécsből határozottan jelentik, legközelebb fel fog oszlatatni. Ama kancellária már nem fogad el új beadványokat, csak a bátralevők elintézésével foglalkozik; utolsó műve lesz az összeülő horvát gyűléshez intézendő királyi leirat elkészítése. A horvát kancellária személyzetének egy része Budapesten a magyar miniszteriumnál, s a többi hivatalnok a zágrábi helyhatóságnál fog alkalmaztatni. A „Debatte”-nak pedig a következő: Az uniopárt központi bizottmánya falragasokban, óva inti pártfeleit, hogy a nemzeti párt által kihirdetett gyűlésben ne vegyenek részt, mivel ez oly unio feltételeket akar megállapítani, melyek a magyar szent korona történeti s államjogával homlokegyenest ellenkeznek. Zágrábban a nemzeti párt jelöltjei ezek: Mrázovics, Scram és Janics. A határvidek egy részének felosztását, dacára a félhivatalos czáfolatoknak, itt bizonyosnak tartják; különösen a szentgyörgyi s a körösi ezredek azok, melyeknek felosztása állítólag már el van határozva.

— Szabolcs megyében „szabolcsmegyei alkotmányos kör” név alatt politikai társalgó egyelet alakult. „Czeljánt az alkotmányos kormányt törvényes működésében pártolni, s a szélső baloldalnak az alkotmányos kormányzatot akadályozó törekvéseit ellensúlyozni tűzte ki. Elnöke Vay Ádám gróf, alelnöke Kauszay Károly lett.

— A „P. N.” a távirás ügyében következő javaslattal lép fel: A távirai hivatal ellen gyakran merül fel a panas, hogy két szónak veszi, a mi csak egy. E panasznak nem igen lehet más képp elejét venni, mint úgy, ha nem szó, hanem betűszámra alapítják a számítás, s például 20 szó helyett 200 betűben állapítják meg az egyszerű távüsgöny terjedelmét.

— Gyűtűspuskák Oroszország részére. A „Czas” Bécsből azt írja magának, hogy ugyanott több hét óta muszka ügynök tartózkodik s elsőrendű fegyvergyárakkal alkudozik régi fegyverek gyűjtésekké való átalakítása iránt. Az első szállítmánynak 18,000 darabból kell állania s a „rectificált” fegyvereknek 6 hó alatt készzen kell lenniök.

(Ausztria ez óráig 5000 darabot számlál s a próbapéldányt!) Miután a muszka kormány, ugy látszik, nem fél a kiadásoktól, a szerződés a legjobb fegyvergyárakkal alkalmasint létre jöved.

— Felszólítás. Miután a „séfatéri-egylet” folyó évi jövedelméből a t. részvényeseket illető és a jövő évi január havában tartandó közgyűlés által megállítandó osztalék, az egyleti szabályok értelmében, csak azon részvények után adatik ki, melyek teljesen befizetődtek; egész tisztelettel szólitom fel azon még csak 14 t. cz. részvény-tulajdonost, kik még egy néhány részlettel hátralékosak, a részvény-összegnek még e hó folytáni kiegészítésére; ellenkező esetben az ezen évre esendő, aránylag igen jelentékeny, osztaléktól esznek. — Kolozsvárt, dec. 10 kén, 1867.

Dr. Hincz, egyleti pénztárnok.

UJ POSTA.

— Bécs, nov. 11. Az alsóház mai ülésében a Magyarországgal való pénzügyi viszonyok rendezése felett folyt az általános vita. Végül a pénzügyminiszter emelt szót, utalván befolyására, melyet a kiegyezési alkudozásoknál érvényesített. A kiegyezés létrejötte után, u. m. saját miniszterium fog kinevezetni. Az egybeülő delegatióknak a budget elő fog terjesztetni. A lajháninenni budget 1868 ra 248 millió frt kiadással és 195 millió frt bevétellel van számítva, tehát 53 millió deficit mutatkozik. Magyarország jelenlegi költségmánya 56 millióra van számítva; az előbbi pedig nem ment többre 54 millióra. Az ígért összeg befizetésére bizonyosan lehet számítani. Azt mondá továbbá a pénzügyminiszter úr, hogy a pénzügyvilág örömmel üdvözlé a kiegyezést.

— A szerb kérdés tudvalevőleg egy idő óta igen fenyegető jellemet öltött. Habár a szerb fejedelemség hivatalos lapja a tények való állását elferdíteni igyekszik, azért Bécsben jól tudják, hogy Szerbiában a készülétek oly erővel folytattatnak, mintha a portávai harc előestéjén állának. Szerbia az utolsó időben egymásután három hátultöltő fegyver mintáját fogadta el, s éppen most rendelt meg ismét 50,000 db fegyvert, melyek egy magyar fegyvergyártó által ajánlott mintára készítenek. A szerb ügynökök Bécs, Berlin és más helyeken ugyancsak tevékenyek, s említésre méltó az is, hogy a szerb hivatalos ügynökök tartózkodás nélkül beszélnek, miszerint Szerbiának nincs szüksége az orosz garancia által biztosított kölcsönre, miután a kincstár telve van, s Bismark kész mintegy 50 milliónyi szerb kölcsön megszerzését megkönnyíteni.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Sz. 4589. 1867.

(390)

(2—3)

polg.

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a gróf Csáki György esődtömegéhez tartozó nagy-almási uradalomnak 1868 évi január 1-től számítandó 3 évre nyilvános árverezés útján leendő haszonbérbe adása elrendelvetén, annak Kolozsvárt ezen törvényszék irodájában leendő foganatosítása végett folyó évi december 30 dika délelőtt 9 órája tüzetett ki.

Erről az árverezni és haszonbérbe kívánók azon hozzáadással értesítettek, miszerint a kikáltsai ár évenként 4000 frt haszonbér, melynek 10%-át a hozzászólan kívánók a hozzászólás előtt árverező biztos ülnök Bokros Elek kezéhez letenni tartoznak.

Az árverezés többi feltételei nevezett árverező biztosnál bármikor megtekinthetők. Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1867. december 10-én tartott üléséből.

NEM HIVATALOS

(373)

(5—6)

CSAK, 28 kr.

fontja a háromszor tisztított moderateur-lámpa olajnak, finom szagtalan valódi-Petroleumnak fontja 20 kr.

Sántos-kávénak fontja 64 kr.
Ceylon-kávénak „ 72 — 84 kr.
Laguare-kávénak „ 74 — 78 kr.

Valóságos, s nem csek elnevezett

Cuba-kávénak fontja 84, 88, 96 kr.
Finom gyöngy-kávé fontja 90 — 96 kr.
Valódi chinai-Thea fontja 3 frtól 6 frtig.
„ orosz-Thea fontja 1 frt 60 krtól 5 frtig.

Hazai-rum kupája 1 frt — kr.
Cubai-rum „ 1 frt 50 kr.

VALÓDI Jamaicai-rum finom kupája 2 frt — kr.
Valódi Jamaicai-rum

legfinomabb kupája 2 frt 80 kr.
Friss pozsonyi-kétszersült fontja 60 és 75 kr.

KAPHATÓK:

CSIKY Testvéreknel

Kolozsvárt.

(334)

BOSKOWITZ A.

optikai és diszaru raktára

a gróf Rhédei-féle házban alatt a nagy kávéház mellett
KOLOZSVÁRT AJÁNLA:

Kettős nézesőveit (Opengucker) . . . 5 frtól 100 frtig.
Távesőveit 4 frtól 70 frtig.
Örcsüptetőit (Zwiker) 1 frtól felfelé.

Fényképeit a legnagyobb választékban 10 krtól 20 és 40 krig.
Különféle urak és asszonyások számára való fényűzési czikkeit a legúj-tányosb árakban.

Mindenféle mérnöki és rajz eszközeit és ozirkalmait.
A cs. kir. katonatisztok és hivatalnok urak kaphatnak nézesőveket havonkénti részlet fizetés mellett.

Megrendelések mindenbóv elküldetnek postai utánvét, vagy az érték előrei letévése mellett s a nem alkalmas tárgyak visszacseréltetnek.

Tudósításul! utánzások és visszaélések kiküldése véget semféle újabb tárgyakat sem a kirakatba nem teszek, sem pedig az eladás előtt próbál ki nem kölcsönözök.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Karácsoni és újévi

ajándokul a magyar, német és francia irodalom

újabb termékeiből

imakönyvek

katholikus és protestánsok számára, egyszerű és legesinosabb bársony kötésben.

Ugyanott kaphatók 60 krtól 10 frtig

fénykép albumok

hozzá való KÉPEK darabja 15 kr., 12 darab 1 frt 50 kr., 24 darab 2 frt 50 kr., és 50 darab 5 frtjával.

Legújabb és kedveltebb ZENEDARABOK hetenként érkeznek.

CSEMEGÉK

kisebb gyermekek számára;

melyekkel családok, kisdobók- és elemi tanulóknak kedveskedik

GÁSPÁR JÁNOS

nagyenyedi neveléstanár és képezdeigazgató

Harmadik javított, 9 beszély- és 170 vers-csemegével bővített ket-tős kiadás; névszerint: egyik íróvelére nyomott diszkiadás 2 gyönyörű színezett, 2 könyomásu és 23 fametszésű képpel.

20 1/2 nyolczadrét iv, diszes borítéku keménykötésben 2 frt 60 kr.

másik szép fehér papiru népies, iskolai kiadás, 2 fekete könyomásu képpel.

20 nyolczadrét iv, csinos borítéku kemény kötésben csak 1 forint.

Bolt változtatás.

Alálirt mély tisztelettel tudomására adja a t. cz. közönségnek, miszerint óra raktári helyiségét a bel-monostortúzból főtér 268 számú tek. Knausz urnó házába folyó év december 15-kén teendő át.

Azon reményt táplálva magamban, miszerint a t. cz. közönség az eddig pont-tosságom és szolgálat készségem által kivívott nagybecsű bizalmát tovább sem vo-nandja meg tölem.

Egyszersmind szerencsém van jelenteni, miszerint ujonnan nyitott óra raktá-ramat a karácsonyi és újévi ajándékokra nézve, igen izletes arany és ezüst órákkal, s lánczokkal jutányos árakon az alább irt árjegyzék szerint dusan szereltem fel.

Árjegyzék:

1 darab ezüst henger óra másodpercz mutatóval	12 forinttól 14 forintig.
1 „ „ borgony óra	17 „ 22 „
1 „ „ „ kettős ezüst köpennyel	22 „ 36 „
1 „ „ „ angol szerkezetti óra kristály üveggel	18 „ 28 „
1 „ „ „ női arany henger óra	30 „ 55 „
1 „ „ „ borgony óra	45 „ 75 „
1 „ „ „ férfi „ „ óra	45 ftól egész 110 frtig
1 „ „ „ nemontoir ezüst óra	22 „ 55 „
1 „ „ „ arany kettős köpennyel	100 ftól egész 180 „

Különösen figyelemre méltók az ujonnan érkezett Ingo (Pendule) óráim, nagy arany keretű fali, asztali, zenélő és francia felköltő (Wecker) óráim.

Videki rendelvények, nem különben pontos javítások gyorsan eszközöltetnek.

Uj órák és javítások egyéni jótállás mellett.

BABOS SÁNDOR, órás.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betüivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

Melléklet: Előfizetési felhívás a „Vasárnapi Ujság”-ra.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(393)

(1—6)

Sajtolt élesztő

fontja kapható 45 krért helyt

Szászvároson

az alólírtak szesz- és élesztő gyá-rában.

Megrendelések minden irányban pontosan teljesítetnek

Steiner és Dahinten.

(84)

13/12

(4—4)

Vérző foghus elleni orvosság!

Többféle szer nem volt képes, fog-husam vérzését, rheumatisms fogfájdalmam-át és fog-köképzésemet meggyógyítani, míg a bires Anatherin-Szájvizet probáltam meg, mely nem csak a fennebbi bajokat távolította el, hanem fogaimat egészen felelevenítette, és a dohány illatot eltávolította. Kötelességemből kifolyólag ezen-nel nyilvánosan ozstom even viz megérdem-lelt dícséretét, és dr. POPP urak Bécs-ben a legmelegebb köszönetet nyilvánítok.

Báró BLUMAN, Bécs.

Egy palaczk ára 1 frt 40 kr.

Csomagolás 20 kr.

Erdélyországra nézve főraktárosok: WOLFF J. ENGEL J. és dr. HINTZ GYÖRGY gyógyszerészek Kolozsvárt; továbbá kapható az ország minden gyógytárában.

(387)

(3—3)

Ügyvédi iroda.

Alólirt tisztelettel tudatja a nagy-érdemű közönségnek, hogy ügyvédi mű-ködését Brassó városában megkezdette; ajánlja egyszersmind, hiv, pontos és kész szolgálatát minden réája bizandó ügyekre nézt.

Irodám, szentlélekutca 140-dik szám alatt.

Puscariu József,
h. ügyvéd.

(384)

(3—3)

Wenedikt A. Albert

kiadásában Bécsben épen most jelent meg: Geschichtliche, politische und topogra-fisch-statistische

Beschreibung

aus jungster Zeit

von

Bosnien

nebst

Türkisch-Croatien,

Herzegovina und Rascien.

THOMMEL G. számadóstól.

Bécs, 1867. ftiz. 2 fl. bérmentes elküldéssel postán akárhova 2 fl. 60 kr. Postai utánvétl mellett nem küldetik meg.

Tizenötödik évfolyam.

Két lap
együtt
egész évre 10 ft.

Előfizetési felhívás

Két lap
együtt
félévre 5 ft.

Vasárnapi Ujság

Politikai Ujdonságok

1868. évi folyamára.

(Ismeretterjesztő és politikai hetilap. — Az egyik **eredeti képekkel** dúsan illusztrálva; a másik „Országgyűlési Beszédvár”-ral s más rendkívüli mellékletekkel bővítve.)

Lapunk 1868-czal tizenötödik évfolyamába lép.

Tizenöt év! Nagy idő a magyar hírlapirodalomban, egy lap életében. A tapasztalás legalább azt mutatta, hogy csak igen kevés időszaki vállalat ért ennyi időt.

A **Vasárnapi Ujság** és **Politikai Ujdonságok** mellett is, ez idő lefolyta alatt lapok keletkeztek és tűntek le; rövidebb vagy hosszabb ideig futottak pályát; kisebb vagy nagyobb virágzásra emelkedtek; de a jelenleg élő vállalatok között alig egy-kettő van, mely tizenöt évre vihetné vissza keletkezése idejét; alig egy-kettő, mely a törzs előfizetők oly állandó közönségével dicsekedhetnék, mint e testvérlapok. Az oly vállalatok, melyek az idő változásai közt csak az árral uszni s a pillanat érdekeinek szolgálni tarták feladatuknak, eltűntek a pillanattal, mint a buborék.

Részünkörül e lapok állandó életének okát főleg épen abban keressük, hogy kezdettől fogva folyvást **egy irányt** tartottak szem előtt: a **valódi nemzeti érdekeknek, az alkotmányos szabadság és a felvilágosodás eszméinek szolgálni.**

Oly időszakban indultak meg s vertek gyökeret, midőn minden szabadabb szó fölött a hatalom Damokles-kardja függött, midőn az igazságot gyakran csak elburkoltan vagy épen nem lehetett kimondani, mikor a magyar ember akaratlanul is megtanult a sorok közt olvasni, — e lapok azonban soha sem tértek el a választott ösvényről, s le nem borulva a pillanat bálványai előtt, a szabadságnak, alkotmányosságának és hazafiságnak hiven szolgáltak mindig.

Most e tekintetben kedvezőbb korszakot értünk. S mi a szabadabb mozgathatást, mint már eddig is, továbbra is a kitűzött nagy cél érdekében igyekszünk fölhasználni, *töre-*

kedre folyvást a nemzeti érzület és öntudat, s az alkotmány és szabadság fejlesztésére.

A **Vasárnapi Ujság** és **Politikai Ujdonságok**, okulva a múltból, bizva a jövőben, továbbra is eddigi iránya mellett marad s az eddig követett uton törekszik megoldani föladatát. Bár két lap, de a szerkesztőség egységénél fogva összeforrott, egymást kiegészítő s egymástól csaknem elválaszthatatlan levén, közösen törekszenek, czélszerű beosztással, a nagy czélt minden irányban megoldani.

A **Vasárnapi Ujság** a hazai és külföldi dolgok és állapotok ismeretében, a történelemben és a társadalomban, a művészetben és az életben keresi tárgyait, s szóban és képen állítja azokat az olvasó elé; míg a **Politikai Ujdonságok** a honi és külpolitika minden mozzanatát kíséri hasonló figyelemmel, s a részletek kellő bősége mellett tájékoztató átnézeteket ad a helyzetről, és általában oda törekszik, hogy *vele hetilap társai közül egyik se versenyezhesen.*

Cikkeink, im e tág mezőből felölelnék mindent, a mi tanulságos, élvezetes s általában tudni méltó. Képeinkben pedig, melyek a **hazai művészet haladásával folyvást emelkednek a kivitel tökélyében**, tekintettel vagyunk az érdekességre s a gazdag változatosságra.

Rovataink ismereteseek. Bennök a két lap mindazt magában foglalja, mit a nagy közönség megkívánhat arra, hogy **hetenként kétszer** kapván ujságot, folyvást színvonalán álljon a pillanatnak, s maradandó becsü olvasmányban is részesüljön.

Buzgó és becsületes törekvéseink öntudatában megnyugtató bizalommal nézünk a jövő év elébe. Legyen az nemcsak testvérlapjainknak, hanem főkép a **hazának virágási éve!**

Heckenast Gusztáv,
kiadó-tulajdonos.

Pest, december elején 1867.

Nagy Miklós,
szerkesztő.

Csupán a **Politikai Ujdonságok** egész évre 5 ft., félévre 2 ft. 50 kr.

Előfizetési feltételek.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt, postán küldve vagy Buda-Pesten házhoz hordva:

Egész évre (január—deczember) . **10** forint. Félévre (január—deczember) . . . **5** forint.

Csupán a Vasárnapi Ujság:

Egész évre (január—deczember) **6 forint.** | Félévre (január—junius) **3 forint.**

Csupán a Politikai Ujdonságok:

Hogyan e politikai hetilap annál könnyebben megszerezhetővé váljék, leszállítjuk az eddigi külön előfizetési árt, anélkül, hogy a lap tartalmára nézve legkisebb változás is történnék, vagy a mellékletek („Országgyűlési Beszédvár“ stb.) kevesbednének. E szerint a **csupán a Politikai Ujdonságok** (az „Országgyűlési Beszédvár“-ral együtt)

Egész évre (január—deczember) **5** forint. | Félévre (január—június) **2 ft. 50 kr.**

 Tíz előfizetett példányra gyűjtőinknek egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. — A pénzes levelek bérmentes küldése kértetik. — A múlt félévi czimszelvényekből egy-egy darab szíves beküldését kérjük.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala

(Pest, egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Előfizető neve	Lakása	Utolsó posta	ft.	kr.

Post. 1867. Nvomatott Heckenast Gustav Adolf.

A

Vasárnapi Újság és Politikai Ujdonságok

kiadó-hivatalának

Előfizetési pénz: ft.

Bermentve.

Pesten

(egyetem-utca 4-ik szám alatt).